

YHDESSÄ EI OLLA YKSIIN – KESKI-SUOMEN HYVINVOINTIYHTEISTYÖHANKE (1.3.2017-31.12.2019)

Suunnitelma projektirahoitushakuun RAY:lle 27.5.2016

Hakija: Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Budjetti yht. 481 828 € (2 projektikehittäjän palkkakulut ja toimintakulut)

KÄYTTÖTARKOITUS

Ray:n projektiavustusta haetaan Keski-Suomen kuntien asukkaiden kokeman yksinäisyyden ja turvattomuuden vähentämiseen. Tähän pyritään parantamalla asukkaiden osallistumismahdollisuuksia ja poistamalla osallistumisen esteitä erilaisten kokeilujen avulla. Yksinäisyyttä ja turvattomuutta pyritään vähentämään myös järjestöjen ja kuntien tavoitteellisella hyvinvointiyhteistyöllä. Kunta- ja asuinaluekohtaiset toimenpiteet toteutetaan 13 keskisuomalaisen kunnan alueella.

TOIMINNAN TARVE

Hanketta on suunniteltu sekä valtakunnallisesti ajankohtaisesta tarpeesta että erityisesti Keski-Suomessa havaittujen alueellisten tarpeiden pohjalta. Yhteiseen suunnitteluprosessiin ovat keväästä 2015 lähtien osallistuneet maakunnallista työtä tekevien järjestöjen edustajat (K-S Yhteisöjen Tuki, K-S Sosiaaliturvayhdistys, K-S Kylät, K-S Sydänpiiri) sekä K-S Sairaanhoidopiirin perusterveydenhuollon yksikkö, K-S Liitto ja Sovatek-säätiö. Tarve toimia yksinäisyyden ja turvattomuuden vähentämiseksi on tullut esille mm. Keski-Suomen SOTE 2020 -hankkeessa maakunnan asukailta kerätyssä aineistossa (Kaste-hanke 2014-2016, jossa ovat mukana K-S sairaanhoidopiirin kunnat). Keski-Suomen sote-johto on ilmaissut useissa yhteyksissä (mm. Kosken järjestämissä työkokouksissa ja K-S Sote-koordinaatioryhmässä) tarvetta ja halua sekä kunta- että maakuntatasoiseen hyvinvointiyhteistyöhön, jossa yhdistyisivät järjestöjen, kansalaisten ja julkisen sektorin voimavarat.

Useiden tutkimusten mukaan jatkuvasti tai melko usein yksinäisyyttä kokee noin viitisen prosenttia koko väestöstä. Hankekunnissa tämä tarkoittaisi laskennallisesti yli 11300 asukasta. Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus on kasvanut Keski-Suomessa. Prosentit ovat suurimpia nuorissa aikuisissa ja iäkkäimmissä ikäryhmissä. Oman asuinalueensa turvalliseksi kokee noin 85 % keskisuomalaisista yli 20-vuotiaista. Prosenttiosuudet pienenevät iäkkäimmissä ikäryhmissä. (Sotkanet.) Yksinäisyyden on useissa tutkimuksissa todettu kietoutuvan yhä vahvemmin sosiaaliseen eriarvoisuuteen. Jos yksinäisyyttä halutaan vähentää, on kohdistettava huomio erityisesti ikäihmisiin ja eri tavoin huono-osaisiin tai syrjäytymisvaarassa oleviin väestöryhmiin.

Hanke perustuu käsitykseen, että yksinäisyys on eräs merkittävä turvattomuuden kokemuksen aiheuttaja. Yksinäisyys ja turvattomuus vaikuttavat heikentävästi yksilön hyvinvointiin ja terveyteen. Jos yksinäisyyden syyt ja turvattomuuden kokemuksesta voidaan vähentää, tehdään samalla ehkäisevää hyvinvointityötä ja terveyden edistämistä. Erityisesti vapaaehtoistoiminta, esim. ystävä- ja asukastoiminta, nähdään hankkeessa merkittävänä yksinäisyyden ja turvattomuuden vähentäjänä sekä hyvinvoinnin ylläpitäjänä.

Keski-Suomen kuntien asukkaat ovat itse nostaneet esille järjestöjen tärkeän merkityksen asukkaiden turvattomuuden ja yksinäisyyden ehkäisyssä. Keski-Suomen SOTE 2020 -hankkeen toteuttamalla

kuntakerroksella järjestöillä nähtiin olevan nykyistä laajempi mahdollisuus tarttua tähän tehtävään. Etenkin pienissä kunnissa turvattomuus keskustelutti asukkaita.

Järjestöjen kehitystarpeet asukkaiden hyvinvoinnin tukemisessa

Keski-Suomen SOTE 2020 -hankkeen ja Keski-Suomen Kylät ry:n yhteistyönä toteutettiin lähipalvelujen kehittämiseen liittyen keväällä 2015 kysely järjestöille ja heidän asiakkailleen. Vastajat kertoivat monenlaisista tavoista, joilla järjestöt edistävät asukkaiden hyvinvointia. Vastauksissa ehdotettiin, että yhteisvoimin kannustettaisiin jokaista asukasta huolehtimaan omasta ja läheistensä hyvinvoinnista. Eri toimijoiden roolien ja yhteistyön määrittelylle hyvinvointityössä on ajankohtainen tarve. Kuntien ja järjestöjen hyvinvointiyhteistyötä vaikeuttaa Keski-Suomen kokemuksen mukaan mm. se, että yksittäiset järjestöt ovat tiukasti oman jäsenkuntansa asialla eikä sitoutumista laajempaan hyvinvointia edistävään työhön aina löydy. Tähän muutostarpeeseen hanke vastaa tukemalla järjestöjä löytämään oman laaja-alaisen, mutta realistisen roolinsa asukkaiden hyvinvoinnin edistäjänä ja näkemään kokeilujen myötä kehittyvän kumppanuuden mahdollisuudet omalle toiminnalleen.

Hyvinvointiyhteistyöllä tarkoitetaan tässä järjestöjen, kuntien, muiden yhteisöjen sekä asukkaiden itsensä yhteistyötä, jolla tavoitellaan alueen asukkaiden sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja ylläpitämistä. Asukkaiden hyvinvointia voi osaltaan tukea ja edistää jo osallistuminen ja yhdessä tekeminen sinänsä.

TOIMINNAN KOHDERYHMÄT

Varsinaista kohderyhmää ovat itsensä yksinäisiksi ja/tai turvattomiksi kokevat hankekuntien asukkaat tai niihin väestöryhmiin kuuluvat, joilla on siihen muita suurempi riski (ikäihmiset, juuri eläkkeelle jääneet kuntalaiset, leskeytyneet, vähäosaiset lapsiperheet, maahanmuuttajat). Välillistä kohderyhmää ovat hyvinvointiyhteistyön suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvat järjestötoimijat, asukkaat sekä hankekuntien ja muiden yhteisöjen toimijat. Alussa yhdistystoimijat, asukkaat ja 13 hankekunnan työntekijät määrittelevät tarkemmin yhdessä kohderyhmät, asuinalueet, teemat ja toiminnot. Hankkeessa huomioidaan alueiden erilainen lähtötilanne ja sallitaan eritahtisuus kehitystyössä. Suunnitteluvaiheessa on kysely kuntakohtaisesti kohderyhmiä, joista keskeisimpiä ovat:

- Ikääntyvät, juuri eläkkeelle jäävät tai jääneet kuntalaiset, jotka eivät ole säännöllisten palveluiden piirissä. Eläköityvät putoavat pois säännöllisen työterveyshuollon piiristä ja jokapäiväinen sosiaalinen kanssakäyminen vähenee. Hankekunnissa on 16000 eläkeaikansa alussa olevaa, 65–69-vuotiasta asukasta. Vuonna 2030 ikäluokkaan kuuluvien määrän ennustetaan vähenevän alle 14000:ään asukkaaseen. Vain noin joka kymmenes 65 vuotta täyttäneistä saa joko kotihoidon tai ympärivuorokautisen hoivan palveluita. Ikääntyvät ovat voimavara ja tekevät huomattavan määrän epävirallisesta hoivatyöstä ja ovat aktiivisia vapaaehtois- ja järjestötoimijoita. Hankekunnissa on 46000 yli 65-vuotiasta asukasta. Määrän odotetaan kasvavan alueella yli 60000 ikääntyneeseen vuoteen 2030 mennessä.

- Yksinäiseksi ja turvattomaksi itsensä kokevat ikäihmiset, erityisesti sivukylillä asuvat, eräänä erityisryhmänä leskeytyneet. Hankekunnissa yksinasuvia 65 vuotta täyttäneitä on lähes 16000. 65 vuotta täyttäneistä itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus on Jyväskylässä 6,5 % ja muualla maakunnassa keskimäärin 8,1 %. Siten hankekunnissa olisi arviolta lähes 3400 itsensä yksinäiseksi tuntevaa ikäihmistä. Yli 65-vuotiaissa asuinalueensa turvallisuuteen tyytymättömien osuus oli Jyväskylässä 7,2 % ja muualla Keski-Suomessa 11,5 %, josta arvioituna hankekunnissa on noin 4300 jossain määrin asuinalueensa turvattomaksi kokevaa ikäihmistä. Sekä turvattomaksi että yksinäiseksi itsensä kokevien määrää ei voida edellisten tilastotietojen perusteella arvioida.

- Ryhmät, jolla on muita enemmän riskejä syrjäytyä (esim. kouluttautumattomuus, työttömyys, mielenterveysongelmat, päihteiden käyttö, maahanmuuttajat joilla huono suomenkielen taito). Enemmistössä hankekuntia toimii joko vastaanottokeskus tai kunta on tehnyt päätöksen ottaa vastaan turvapaikan saaneita. Ulkomaista syntyperää olevien työ- ja hyvinvointitutkimuksessa ilmeni, että turvattomuuden kokemuksia kasaantui erityisesti pakolaistaustaisille sekä 20–29-vuotiaille nuorille aikuisille, Suomessa syntyneille ja alle kouluikäisinä Suomeen muuttaneille muita enemmän.

Hankekunnissa on 17500 työtöntä työnhakijaa, joista 57 % oli miehiä ja 43 % naisia. Alle 25-vuotiaita työttömänä on 2 600, pitkäaikaistyöttömiä lähes 7000 ja ulkomaalaisia 800. Päihdehuollon avopalveluissa oli vuonna 2014 hankekunnissa noin 2250 asiakasta. Laitospalveluja käytti 380 hankekuntien asukasta. Päihdetilastoista ei ole saatavissa sukupuolittain eriteltyä tietoa.

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavia 16–64-vuotiaita oli hankekunnissa yhteensä 4875 vuonna 2014. Heistä 240 oli alle 25-vuotiaita. Miehiä ja naisia oli yhtä paljon.

- Lapset ja nuoret ja heidän perheensä (myös maahanmuuttajataustaiset), etenkin lapsiperheet, jotka ovat sosiaalihuoltolain lapsiperheiden kotipalvelun/perhetyön piirissä, mutta eivät tarvitse lastensuojelua. Ko. palveluja saavien määrästä ei ole vielä tilastotietoa. Vuonna 2014 kunnan kustantamaa kotihoitoapua hankekunnissa sai 222 lapsiperhettä, toimeentulotukea noin 2400 perhettä. Yksinhuoltajaperheitä oli 4700.

Hankkeen kohderyhmiin kuuluvia tullaan tavoittamaan eri intensiteetillä.

Päätavoite on asukkaiden kokeman yksinäisyyden ja turvattomuuden väheneminen osallistumismahdollisuuksia parantamalla.

Osatavoitteet:

- 1. Yksinäisyyttä ja turvattomuutta kokevien asukkaiden kanssakäyminen ja osallistuminen olemassa oleviin tapahtumiin ja toimenpiteisiin lisäänty osallistumisen esteiden kartoittamisen ja ratkaisemisen myötä.**

- 2. Asukkaiden kokemus yksinäisyys ja turvattomuuden kokemus vähenee hankkeen kohdealueilla, koska heidän tarpeidensa mukaisia kokoontumisen ja yhteistoiminnan käytäntöjä on vakiinnutettu**
- 3. Asukkaiden yksinäisyyttä ja turvattomuutta vähentävä hyvinvointiyhteistyö järjestöjen välillä ja järjestöjen ja kuntien välillä on systemaattista ja tavoitteellista.**

TOIMINNAN SISÄLTÖ JA TOTEUTUS

2017

- Kunkin hankekunnan/asuinalueen asukkaiden yksinäisyyden ja turvattomuuden kokemuksista sekä yhteistyön lähtökohdista keskustellaan alueellisissa tilaisuuksissa tai tapaamalla sekä järjestöjen että kuntien yhdyshenkilöitä.
- Laaditaan hankkeen täsmällisempi toimintasuunnitelma. Tässä hyödynnetään kunkin hankealueen olemassa olevia toimintoja ja muita hankkeita ja niistä saatuja kokemuksia.
- Kartoitetaan kahden pilottialueen asukkaiden kokemukset yksinäisyydestä ja turvattomuudesta sekä osallistumisen esteistä (oppilaitosyhteistyönä). Kartoituksessa ja tulosten analysoinnissa hyödynnetään hankkeen suunnitteluvaiheessa koottua tilastotietoa.
- Toteutetaan vähintään 2-6 pilottialueella alkukartoitus, jossa selvitetään alueella jo olemassa olevat toiminnat ja osallistumisen mahdollisuudet (kerhot, hankkeet ja järjestöt sekä kokoontumispaikat, tapahtumat ja kunnan järjestämät osallistumisen foorumit). Kartoitetaan näiden kohdealueiden asukkaiden mahdolliset uusien kokoontumis- ja yhteistoiminnan tarpeet. Toteutetaan yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.
- Tapaamisten ja hankkeen alkukartoitusten pohjalta aloitetaan osallistumisen mahdollisuuksia parantavien kokeilujen suunnittelutyö yhteistyössä alueen asukkaiden, järjestötoimijoiden ja kuntien työntekijöiden kesken.
- Hankkeen toiminnan keskeisin kohderyhmä ovat itsensä yksinäiseksi tuntevat ikäihmiset. Tilastotietoon perustuen voidaan alustavaksi tavoitteeksi asettaa, että hankkeen toiminta tavoittaa heistä 10 %. Tämä tarkoittaisi 340 henkilöä. Toinen tärkeä ryhmä ovat työttömät ja heistä erityisesti alle 25-vuotiaat. Tämän ryhmän osalta voidaan alustavasti tavoitteeksi asettaa, että hanke tavoittaa 10 % eli 260 tähän ryhmään kuuluvaa nuorta. Kolmas keskeinen toiminnan kohderyhmä ovat syrjäytymisvaarassa olevat lapsiperheet. Koska köyhyys on tutkimusten mukaan eräs lapsiperheiden osallistumista vaikeuttava ja syrjäytymisriskiä lisäävä tekijä, voidaan varovaisesti olettaa toimeentulotukea saavien lapsiperheiden kuuluvan tähän ryhmään. Alustavaksi tavoitteeksi voidaan asettaa, että hanke tavoittaa heistä 10 %, eli 240 perhettä.

2018

Osallistumisen esteitä poistavia ja sosiaalista kanssakäymistä lisääviä kokeiluja käynnistetään hankekunnissa /asuinalueilla kunnan, järjestöjen, seurakunnan ja muiden toimijoiden yhteistyönä

Näitä voivat olla esim.

- o tiedotuksen vahvistaminen (paikallislehtiä hyödyntäen, sosiaalisen median ja sähköisen viestinnän kanavia hyödyntäen,...)
 - o atk alkeisopetus ja tietoteknisten taitojen parantaminen (esim. alueen nuorista koottu ryhmä organisoituu opastamaan sosiaalisen median käytössä ikäihmisiä)
 - o nettiryhmien perustaminen
 - o vierailurinkien, soittorinkien, yms. perustaminen
 - o kimppakyytien organisoiminen
 - o ota uusi tuttu mukaan -kampanja järjestöjen, tapahtumien tai kokoontumistilojen toimijoiden kanssa yhteistyössä.
 - o juttukaveria vailla -penkin perustaminen paikallisten yritysten (esim. kaupat, huoltoasemat,..) kanssa yhteistyössä
 - o uusien pop up -tyyppisten kohtaamisen paikkojen ideointi yhdessä alueen asukkaiden kanssa
 - o itseohjautuvaan vapaaehtoistoimintaan ja yhteisen välittämisen kulttuuriin innostaminen
 - o alueen kokoontumispaikan tai tapahtuman houkuttelevuuden lisäämisen ideointi
 - o kokoontumispaikkojen, tapahtumien, kerhojen, yms. käynnistäminen tarpeen mukaan (esimerkiksi digitaalisen pelaamisen kautta yhteisölliseen hyvinvointiin Äänekosken nuorten ja kunnan yhteistyönä.)
 - o asukkaiden tarpeisiin vastaavien apurinkien tai vapaaehtoistyön organisoiminen ja käynnistäminen
 - o oman hyvinvoinnin tiedostamiseksi järjestetään ”kutsunnat” esim. tietyille ikäryhmille, yhteistyössä kuntatoimijoiden ja sote-ammattilaisten kanssa.
- Järjestöjen keskinäistä ja kunta-järjestöyhteistyötä kehitetään esimerkiksi seuraavin toimenpitein:

o Hankkeessa hyödynnetään Keski-Suomen Yhteisöjen KYT Järjestöpalveluiden ja järjestöohjaajan osaamista ja toimintaa. Järjestöohjaajan roolina on tuoda tietoa kunnissa olemassa olevista yhteistyön malleista niihin kuntiin, joista sellaiset vielä puuttuvat. Lisäksi hän voi toimia fasilitaattorina yhteistyötä edistävissä tilaisuuksissa sekä nostaa yksinäisyyden ja turvattomuuden ehkäisyä esille toimivissa KYT-järjestöpalveluiden kokoamisissa ryhmissä. Tiiviistä yhteistyöstä saavutettu etu on molemminpuolinen. Hanke saa tarpeellista osaamista ja kentän haltuunotto nopeutuu. Järjestöohjaajan resurssi ei yksin riitä koko maakunnan tavoittamiseen, yhteistyöllä toimintoja voidaan kohdentaa laajemmalle. Hanke tuo tehokkuutta molemmille tahoille yhteisten tavoitteiden edistämiseen.

- Karstulan Heikin Tuvan toimintamallia levitetään muuhun maakuntaan. Suunnitellaan yhteistyössä eri tahojen kanssa kuhunkin kuntaan luonteva toteutustapa. Heikin Tuvan toiminta voidaan nähdä myös seinättömänä ja monessa eri paikassa tapahtuvana toimintana. Pelkkä tila ei sinänsä ole ratkaisu. Tärkeintä on omaksua ajatus yhteisestä tekemisestä kuntalaisten, järjestöjen ja kunnan kesken. Toinen hyvä käytäntö on Kyyjärven Kylätupa, jota on pyöritetty talkoilla jo 10 vuoden ajan Kyyjärven keskustaajamassa. Tätä toimintaa voidaan levittää hyvänä esimerkkinä hankkeen kautta.

o Tuetaan asiakasraatien tai kansalaisraatien perustamista ja toimintaa (esimerkiksi vanhusneuvoston jalkautuminen kylille avointen kokousten muodossa)

o Kumppanuuspöytämallin ja kehittäjäkumppanuuden idean soveltaminen eri alueilla.

- Levitetään Vuoroin vieraisa- ja Järjestökahvit-konsepteja uusiin kuntiin.

o Luodaan yhteistyössä vapaaehtoistoiminnalle alueellisesti systemaattiset rakenteet (esim levittämällä Jyväskylän Vaparin toimintamallia tai nimeämällä koordinaattorit), tässä huomioidaan mm. vapaaehtoistyön johtaminen ja siihen tarvittava koulutus. (Yhteistyössä erityisesti KYT Järjestöpalveluiden kanssa)

o Parannetaan alueiden kuntalaistiedotusta hyvinvoinnin edistämisestä ja järjestöjen toiminnasta ja tilaisuuksista. Tätä suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä kuntien viranhaltijoiden ja järjestötoimijoiden ja kansalaisten kanssa

o hanke tukee järjestöjä tiedotustoiminnassa hankkeen aikana ja järjestöt sitoutuvat tiedottamaan hyvinvointiyhteistyöstä omaa jäsenistöään

o Kuntiin nimetään järjestökummit ja järjestöihin kuntakummit huolehtimaan yhteisen hyvinvointityön tiedonkulusta

o Kuntien ja järjestöjen kesken neuvotellaan ja laaditaan kumppanuussopimuksia kansalaisten hyvinvointia edistävään

o Hanke tukee mukaan lähteviä järjestöjä miettimään toimintasuunnitelmiaan asukkaiden yksinäisyyden ja turvattomuuden ehkäisemisen näkökulmasta. Järjestöjä kannustetaan tunnistamaan oma merkityksellinen työnsä hyvinvoinnin edistämässä. (Yhteistyötä myös kyläsuunnitelmien laatimisen kanssa/K-S Kylät ry)

o Järjestöjen edustajat otetaan mukaan kuntien hyvinvointisuunnitelmien ja -kertomusten valmisteluprosesseihin ja arvioimaan toimenpiteitä.

o luodaan yhdessä ”etsivän hyvinvointityön” pysyvä toimintamalli, jossa yhteistyössä asukkaiden ja kunnan työntekijöiden ja sote-ammattilaisten kanssa pyritään löytämään ja tavoittamaan yksinäisyydestä kärsivät naapurit ja kyläläiset

- Edellä lueteltuja mahdollisia kokeiluja ja toimenpiteitä ei kaikkia tulla toteuttamaan hankkeen aikana eikä kaikilla alueilla. Esimerkkien on tarkoitus toimia inspiraationa hankkeen käynnistyessä. Kokeilujen ja toimenpiteiden aito asukaslähtöisyys on hankkeen punainen lanka.

-hankkeessa tuetaan ja seurataan alueellisia kokeiluja ja toimenpiteitä ja kerätään niiden hyvät ja huonot kokemukset yhteen

2019

- muokataan toimintoja kokeiluista kerättyjen kokemusten perusteella ja etsitään edelleen asukkaita paremmin palvelevia tapoja parantaa osallistumismahdollisuuksia.
- kootaan parhaiten asukkaiden osallistumismahdollisuuksia parantaneet kokeilut ja varmistetaan niiden jatkuvuus yhdessä järjestöjen, yhteisöjen, kunnan ja alueen asukkaiden kanssa.
- kootaan järjestöjen keskinäistä ja järjestöjen ja kuntien välistä yhteistyötä parhaiten parantaneet toimenpiteet ja varmistetaan niiden jatkuvuus kullakin alueella yhteisin sopimuksin.
- Toteutetaan uusintakysely kahden pilottialueen asukkaille, jolla kartoitetaan koettua yksinäisyyttä ja turvattomuutta sekä osallistumisen esteitä ja muutoksia niissä (oppilaitosyhteistyönä)
- Maakunnallisella tasolla kootaan hankkeen kuntakohtaisten toimenpiteiden kokemukset yhteen ja kehitystyön tulokset hyödynnetään maakunnallisen terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin rakenteiden uudistamistyötä. Tätä tehdään yhdessä kuntaedustajien, sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon yksikön, muodostuvan maakunnallisen sote-organisaation sekä maakuntaliiton ja maakunnallisten järjestöjen kanssa.

HANKKEEN TULOKSENA

- hankealueiden asukkaiden kanssakäyminen ja osallistumismahdollisuudet ovat parantuneet, koska osallistumisen esteet on tunnistettu ja toimivia ratkaisuja on otettu käyttöön.
- hankekunnissa ja asuinalueilla on sellaista helposti saavutettavaa toimintaa, joka tukee asukkaiden osallistumista ja sosiaalista hyvinvointia ja terveyttä.
- hankekuntien asuinalueiden asukkaiden kokema yksinäisyys ja turvattomuus on vähentynyt

- hankealueiden järjestöjen keskinäinen ja järjestöjen ja kuntien välinen yhteistyö on tavoitteellista ja systemaattisempaa kuin hankkeen käynnistyessä.

TUOTOKSET

- Kullakin hankealueella on sovittu asukkaiden osallistumisen esteitä ratkaisevista käytännöistä ja eri toimijoiden rooleista ja sitoutumisesta niihin.
- Hankealueiden asukkaiden tarpeiden mukaista vuorovaikutusta ja osallistumista lisääviä toimintoja on vakiinnutettu ja eri toimijoiden rooleista ja sitoutumisesta niiden toteutukseen on sovittu. (Esim. Heikin Tuvan mallia soveltaen)
- Hyvinvointiyhteistyö näkyy hankekuntien strategioissa, hyvinvointikertomuksissa sekä järjestöjen toimintasuunnitelmissa ja esim. kyläsuunnitelmissa.
- Kunnissa toimivat asiakasraadit, kansalaisraadit tai kumppanuuspöydät.
- Hankealueilla on vapaaehtoistoiminnan turvaavat systemaattiset rakenteet

VAIKUTUS PITKÄLLÄ AIKAVÄLILLÄ

Hankkeen toteuttamisella on vaikutuksensa järjestöjen toimintakäytäntöihin ja yhteistyöhön niin kuntiin kuin myös toisiin järjestöihin päin. Koska vapaaehtoistoiminnan kestävä rakenteet tulevat osaksi yhteisöjen toimintaa, on järjestöjen vapaaehtoistoiminnan toteutus systemaattisempaa ja pitkäjänteisempää.

Hankkeen kokemuksia hyödynnetään hyvinvointiyhteistyössä ja rakenteiden uudistamistyössä kunnissa ja maakunnallisesti. Onnistuneesta yhteistyöstä tulee kunnan ja Keski-Suomen maakunnan vetovoimatekijä. Vetovoimainen hyvinvointiyhteistyö ja yhteisen välittämisen kulttuuri koituvat keskusomalaisten asukkaiden hyväksi ja vähentävät yksinäisyyden ja turvattomuuden kokemuksia myös pitkällä tähtäimellä.

YHTEISTYÖKUMPPANIT

1. Jämsän kaupunki
2. Jyväskylän kaupunki
3. Äänekosken kaupunki
4. Laukaan kunta
5. Wiitaunioni (Viitasaaren kaupunki ja Pihtiputaan kunta)
6. Karstulan kunta

7. Kannonkosken kunta
8. Kyyjärven kunta
9. Kivijärven kunta
10. Kinnulan kunta
11. Toivakan kunta
12. Joutsan kunta
13. K-S Yhteisöjen Tuki
14. K-S Sosiaaliturvayhdistys
15. K-S Kylät ry
16. K-S Sydämpiiri
17. Sovatek-säätiö
18. K-S Sairaanhoidopiiri /Perusterveydenhuollon yksikkö
19. Keski-Suomen Liitto